

יורם נסלבסקי

הדרך לנברסקה

כבר ימי הראשונים בעולם הסתמנו באי יכולת להכריע בשאלה אם לחיות. גופי, שכמו נשלט בידי רצון כמה לדמדומים, לקה שוב ושוב במחלות שונות ומשונות, כמי שדבקה נפשו באדמה. רצוני לא היה מובחן די הצורך, ורק שנים מאוחר יותר עלתה בי הסברה כי החיים אינם אלא הרגל. אך רוחי קצרה מלהמתין, ובגיל שנה פציתי את פי ואמרתי כי נדמה שאסע לנברסקה. הורי הופתעו מן העיתוי, ועמדו על כך שבשל גילי הצעיר אי אפשר כלל להבין את דברי. הפשרה שנכפתה עלי, אילצה אותי להרים את ידי כמבקש רשות דיבור. הצבעתי אם כן מעלה וחזרתי על דברי. נדמה שאסע לנברסקה, אמרתי, ואמי אמרה שנערים בני שנה אחת, מוקדם להם לנסוע לנברסקה, ואבי אמר שאף על פי כן, אם כבר לנסוע, ועוד בגיל כזה, אם כבר לנסוע, עדיפה נברסקה, ומיד שקע במחשבות, ובמחשבותיו צפו רסיסי הברות ושמות מקומות כמו טקסס ונוואדה, ולבסוף: לאס וגאס! זעם עמד בעיניו, ודודי, אחיו של אבא, הפליג בתיאור נפלאותיה של נברסקה, כפי שקרא במגזין התיור, שארץ חמודות היא וקול צהלה ברחובות ושיני האנשים לבנות כשנהב בעת שהם מחייכים. ואמי שלחה יד מבוהלת אל פיה, מאין יימצא קובע מגן לנער קטן כל כך, שכן הניחה כי על אופני אסע לנברסקה, ודודי, מבין דפי המגזין, קרא הללויה! שכן הכריז החזאי כי ימים יפים עוד נכוונו לנברסקה, שם השמש זורחת תמיד, והרי זו סיבה נכבדה, הוסיף בחשיבות, ואבי, ששרעפיו ריחפו בחלל החדר, הגה כמנצח נברסקה, נברסקה, ועיניו זרחו.

לבסוף נמצא לי קובע מגן. היה זה כובע כבאים צהוב, ואבי, מנבכי שיטוטיו, הימהם בגנדרנות: כובע כבאים, כובע מצילים, הוא ישמור עלינו... ואחרי שהות קצרה סיכם: עד מאה־זעזערים. בעסק גדול יצאתי לדרך, אופני הצטלצלו לאיטם על אינספור גלגליהם ושאון שקשוק החישוקים החריש את בכיות הנשארים. יצאתי לדרכי ואמונה גדולה מילאה את נפשי. אך כשהגעתי לנברסקה זקנתי כבר, ובלבי כתתה האמונה. את תחלואי הילדות החליפה בלות הזמן, את כתמי

האדמת - כתמי זיקנה. שוב מהסס הגוף, האם לחיות? האם למות? וסביבי נברסקה, מדבר מעלה אבק... השמים כחולים אמנם, ושיני האנשים כשנהב בחייכם... אך אין איש מחייך בנברסקה, פן יימלא פיו אבק! הא! מדוע נברסקה, לכל הרוחות, אני קורא בקול, ואתם, מדוע אתם מביטים בי כך? שמא מימיכם לא ראיתם זקן על אופני תינוק חבוש כובע כבאים צהוב...? ולעצמי אני מפזם: כובע כבאים, כובע מצילים, הוא ייקח אותנו, ואחר כך... הופ!

פּרַחֵי הַתּוֹף

החולפים במסדרונות מציצים בתמונות התלויות על הקירות, מבקשים לראות שם נוף, שיהיה נוף כולו פרחי תוף, ומבוקשם אינו ניתן. ובכל זאת, בפעם המי יודע כמה, הם מלכסנים את מבטם בעברם שם, אולי יצוצו פרחי התוף ויתגלו, אולי יפרחו וימלאו את הנוף, אז יוכלו לעצור ולומר אהה, נוף. וזרקורים זרקורים תלויים מעל לנוף ומסגרות מסגרות מקיפות אותו, והזרקורים מאירים אל תוככי המסגרות, כאילו חופרים בתוכן נוף, כאילו אומרים: הנה, נוף. אבל הם אינם רואים, נועצים מבט בתמונות, והולכים, מפטירים דבר מה והולכים ואומרים, ריק הנוף, חלל ריק, שום דבר שנחרת בזיכרון, שום דבר שיוכל להיקרא נוף. החולפים במסדרונות אינם מבקשים דבר בתמונות, ובעצם אינם מבקשים עוד דבר. מה הטעם בנוף ללא פרחי תוף, הם אומרים, ומה נותר לו, לנוף, בחסרונם? ופּרַחֵי הַתּוֹף מה? התוף הרי איננו פרח. התוף אינו ולא כלום, וודאי שלא פרח; פרחים - פרחים של ממש - פורחים, זורחים, ואילו תופים - מחרידים את הדממה. כשפורחים הקירות נחרדת הדממה, הם אומרים, וכשאי אפשר כבר לשאת את הרעש, כשהתופים מכים באוזניים, שב הנוף ומתכסה, והקירות קודרים.